

Stanowisko Prezesa UTK w zakresie zamieszczenia w Regulaminie Zarządcy zasad rozliczania kar, za nienależytą realizację rozkładu jazdy pociągów z 18 listopada 2013 r.

W związku ze zbliżającym się terminem wejścia w życie nowego rozkładu jazdy pociągów 2013/2014, a zatem i rozpoczęciem okresu rozliczania opłat za korzystanie z infrastruktury kolejowej oraz obowiązywania warunków korzystania z przyznaných tras na podstawie Regulaminu przydzielania tras pociągów i korzystania z przydzielonych tras pociągów przez licencjonowanych przewoźników kolejowych na ww. rozkład jazdy, zwanego dalej Regulaminem, Prezes UTK wskazuje, że sposób rozliczania kar za nienależytą realizację rozkładu jazdy pociągów, powinien zostać wprowadzony przez zarządcę infrastruktury kolejowej PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. (PKP PLK) do Regulaminu.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 lutego 2009 r. w sprawie warunków dostępu i korzystania z infrastruktury kolejowej w § 20 ust. 1 nakłada na zarządcę infrastruktury obowiązek określenia w umowie o udostępnienie infrastruktury kolejowej m.in. zasad postępowania i regulowania ewentualnych zobowiązań w przypadku powstania przeszkód w wywiązywaniu się z zobowiązań wynikających z ww. umowy. Do zobowiązań takich należą właśnie przedmiotowe kary za nienależytą realizację rozkładu jazdy pociągów. Niemniej jednak, Prezes UTK stoi na stanowisku, że umieszczenie ich dopiero w umowach o udostępnienie infrastruktury kolejowej powoduje, że zasady ich naliczania i regulowania nie są dostępne dla wszystkich uczestników rynku kolejowego, tj. przewoźników kolejowych, organizatorów publicznego transportu zbiorowego i innych uczestników rynku kolejowego.. Dlatego też, zdaniem Prezesa UTK, zasady i sposób naliczania kar za nienależytą realizację rozkładu jazdy pociągów, powinny zostać określone w Regulaminie, który jest ogólnodostępnym zbiorem reguł postępowania dotyczących udostępniania infrastruktury kolejowej PKP PLK.

Zamieszczenie sposobu rozliczenia kar w Regulaminie zasadne jest także z uwagi na fakt, że zarządca infrastruktury kolejowej zobowiązany jest na mocy ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, do równoprawnego traktowania wszystkich przewoźników kolejowych oraz ich niedyskryminującego dostępu do infrastruktury kolejowej zarządcy. Niewątpliwie uregulowanie w Regulaminie sposobu naliczania kar za nienależytą realizację rozkładu jazdy, pozwoli na częściowe wypełnienie nałożonych przez ustawodawcę na zarządcę obowiązków.

Zamieszczenie sposobu rozliczania kar za nienależytą realizację rozkładu jazdy pociągów w Regulaminie, znajduje także uzasadnienie w treści § 19 ww. rozporządzenia w sprawie warunków dostępu. Zgodnie bowiem z tym przepisem, zarządca, po przeprowadzeniu

konsultacji z przewoźnikami, opracowuje regulamin w sposób zapewniający równoprawne traktowanie przewoźników kolejowych m.in. w rozliczaniu przejazdów, naliczaniu i pobieraniu opłat. Przewoźnicy kolejowi będą mieli zatem, także wpływ na ustalane przez PKP PLK zasady i sposób naliczania kar za nienależytą realizację rozkładu jazdy pociągów.

Ponadto, jak to zostało już wyżej wskazane, karami za nienależytą realizację rozkładu jazdy powinni zostać objęci wszyscy przewoźnicy kolejowi zarówno pasażerscy, jak i towarowi, a nie tylko ci, którzy wyrażą taką wolę. Natomiast podmiotem odpowiedzialnym za ich rozliczenie, powinien zostać zarządca infrastruktury, tj. PKP PLK jako podmiot, po którego infrastrukturze jeżdżą wszyscy przewoźnicy kolejowi, monitorujący ruch na sieci i posiadający kompletne informacje na temat ruchu pociągów na niej, a zatem i powstałych opóźnień.

Włączenie wszystkich przewoźników kolejowych do przedmiotowego rozliczenia sprawi również, że będą oni mieli pewność uzyskania kary za nienależytą realizację rozkładu jazdy, bez konieczności udowadniania poniesionej szkody i szukania sprawcy ponoszącego odpowiedzialność za zdarzenie, którego skutkiem była szkoda, co mogłoby okazać się procesem długotrwałym.

Ponadto, w chwili obecnej pasażerscy przewoźnicy kolejowi są rozliczani przez organizatorów publicznego transportu zbiorowego za punktualność pociągów. Podobnie, coraz częściej przewoźnicy towarowi zawierają umowy, w których gwarantują terminowość transportu. Co więcej, zarówno przewoźnicy pasażerscy, jak i towarowi, poruszają się po tych samych trasach. Dlatego też, udział przewoźników nie powinien być udziałem dobrowolnym, a obowiązkowym dla wszystkich przewoźników realizujących przewozy po sieci PKP PLK.

Mając na uwadze powyższe, Prezes UTK rekomenduje wprowadzenie do najbliższego Regulaminu, jak i do wszystkich kolejnych Regulaminów, zasad rozliczania kar za nienależytą realizację rozkładu jazdy pociągów.